

Bæredygtighed og Bildung

– et begreb

BILDUNG

1. Baggrund

Efterhånden som konsekvenserne af at ignorere de naturlige grænser på vores planet bliver mere og mere indlysende, fik begrebet "bæredygtighed" momentum i de foregående årtier. I 2015 vedtog verdens ledere de 17 verdensmål for bæredygtig udvikling som en ramme for at reagere på udfordringerne.

Uddannelse skal spille en central rolle for at nå disse mål. Delmål 4.7 i verdensmål 4, der dækker uddannelsessektoren, definerer de relaterede mål: "Inden 2030 at sikre at alle elever erhverver viden og færdigheder, der er nødvendige for at fremme bæredygtig udvikling, herunder blandt andet gennem uddannelse for bæredygtig udvikling (UBU) og bæredygtig livsstil, menneskerettigheder, ligestilling mellem køn, fremme af en kultur med fred og ikke-vold, globalt medborgerskab og påskønnelse af kulturel mangfoldighed og kulturers bidrag til bæredygtig udvikling".

UBU fokuserer på et holistisk og globalt syn på vores komplekse verden med dens indbyrdes afhængige økologiske, økonomiske, sociale og politiske dimensioner, samtidig med at man værdsætter vigtigheden af interventioner på lokalt plan. Der er behov for en social forståelses- og forhandlingsproces om, hvordan vejen til et bæredygtigt samfund kan se ud. På baggrund af uopsætteligheden skal voksne anerkendes som de vigtigste drivkræfter for de nødvendige ændringer. Verdenskonferencerne for folkeoplysende voksenundervisning, CONFINTEA VII (syvende internationale konference for voksnes læring) i juni 2022 hævdede, at "folkeoplysende voksenundervisning skal være en del af denne grønne omstilling. Det giver

unge og voksne en forståelse af problemet, øger deres bevidsthed og udstyrer dem med den viden og handlefrihed, der er nødvendig for at tilpasse sig og imødegå klima forandringer og udvikle modstandsdygtighed og handlefrihed for transformation."

Den Europæiske Unions europæiske grønne pagt understreger også vigtigheden af en hurtig omstilling til et bæredygtigt samfund og en bæredygtig økonomi.

2. Bildungs rolle

Begrebet Bildung kan berige debatterne og praksis indenfor UBU i flere aspekter:

- Bildung-konceptet minder os om at udvide de eksisterende UBU-begreber ved at inkludere flere elementer, der beskæftiger sig med f.eks. narrativer, etik og æstetik og anerkende deres potentiale i de forandringsprocesser, der ligger forude.
- Aspekterne af individuel læring med vægt på følelsesmæssig dybde og moral afspejles svagt i de nuværende UBU-begreber. Det skal der rettes op på.
- UBU og Bildung-begrebet benævner behovet for at udvide folks ansvarsfølelse, der rækker ud over samfundet og nationalstaten, herunder ansvaret for planeten og menneskeheden.
- Endelig er ideen om at give borgerne mulighed for at blive "forandringsagenter" at præsentere Bildung-konceptet og understrege, hvordan voksne også kan blive aktive transformativt kræfter.

3. anbefalinger

3.1. anbefalinger til folkeoplysende voksenundervisningsudbydere og -praktikere

- Invester i kapacitetsopbygning for ledere og undervisere: Uddannelsespersonale skal uddannes permanent for at blive fortrolige med og sikre på bæredygtighed, grønne færdigheder og koncepter i den cirkulære økonomi. Involver alle aspekter af Bildung Rose i træningen: ikke kun viden, men også etiske, emotionelle aspekter, osv.
- Kommuniker bæredygtighed positivt og attraktivt ved at fokusere på fordelene ved en mere bæredygtig livsstil.
- Brug ideerne i Bildung-begrebet til at tænke og implementere folkeoplysende voksenundervisning holistisk, ved at kombinere forskellige dimensioner og undgå strenge sondringer mellem erhvervmæssig og ikke-erhvervmæssig folkeoplysende voksenundervisning.
- Bæredygtighed kræver en ansvarsfølelse for mennesker og natur ud over de nationale grænser, hvilket omfatter international solidaritet og globalt tilhørsforhold i alle aktiviteter. Tag igangværende samfundsprojekter rettet mod implementering af verdensmål for at fremme handlingsbaseret læring.
- Engager folk i alle aldre til at etablere en dialog mellem generationerne, der skaber en bæredygtighedskultur.

3.2. Henstilling til de nationale beslutningstagere

- Folkeoplysende voksenundervisningsinstitutionerne skal være en del af bæredygtige netværker for at skabe muligheder for gensidig udveksling af materialer og praksis.
- Medtag moduler om Bildung med alle dets dimensioner i universitetets kurser for grund- og videreuddannelse inden for folkeoplysende voksenundervisning.
- (socialt, nationalt, køn)
- Brobyg mellem folkeoplysende voksenundervisning og konkret handling på lokalt plan ved at åbne flere rum for borgerne til at engagere sig.

3.3. Anbefalinger til beslutningstagere på europæisk plan

- Udvid god Bildung-praksis nationalt og internationalt, herunder gennem projektbaseret fundraising
- Respekter mangfoldigheden i Europa og udform UBU-muligheder, der er åbne for mange udbydere og deltagere
- Udform en folkeoplysende voksenundervisningspolitik, der sigter mod at skabe en "europæisk følelse af tilhørsforhold", herunder bedre og flere muligheder for voksne europæere til at mødes, diskutere og handle sammen.

